

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет філології

Кафедра української мови

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КУРСОВА РОБОТА З МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ
МОВИ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Українська мова і література»

Спеціальність 014 Середня освіта

Спеціалізація 014.01 Українська мова та література

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1
від 28 серпня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Курсова робота з методики викладання української мови»
Викладач (-і)	Грещук Валентина Василівна
Контактний телефон викладача	+380506879363
Е-mail викладача	valentya.greshchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курсова робота з методики викладання української мови у вищій школі сприяє поглибленому самостійному вивченню певної проблеми, виявляє нахили та наукові зацікавлення, виробляє у магістрантів уміння працювати з літературою, формує і вдосконалює дослідницькі навички, допомагає закріпити та практично використати знання із певного кола суміжних наук. Написання курсової роботи з методики викладання української мови у вищій школі є складним і відповідальним видом навчального заняття, що вимагає від магістрантів ґрунтовних знань з предмета, умінь критично оцінити використані джерела, вивчати й узагальнювати досвід роботи викладачів, удосконалювати свою педагогічну практику та здійснювати самостійні наукові дослідження.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Виконання курсової роботи з методики викладання української мови у вищій школі передбачає досягнення одночасно як навчальної, так і дослідницької мети, оскільки автор роботи, з одного боку, повинен продемонструвати повноту засвоєння навчального матеріалу, широту ознайомлення з літературою з певної проблеми, а з іншого – виявити вміння аналізувати конкретні лінгводидактичні факти, узагальнювати їх і робити обґрунтовані та правильні висновки.</p> <p>Написання курсової роботи передбачає такі цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сприяти поглибленому самостійному вивченню певної проблеми, виявляти нахили та наукові зацікавлення магістрантів; – виробляти у здобувачів вищої освіти уміння працювати з літературою, формувати і вдосконалювати дослідницькі навички, допомагати закріпити та практично використати знання із певного кола суміжних наук; – критично оцінювати використані джерела, вивчати й узагальнювати досвід роботи викладачів, удосконалювати свою педагогічну практику та здійснювати самостійні наукові дослідження; – закріпити у студентів знання, отримані в ході навчального процесу з української мови та методики її викладання; – сприяти поглибленому осмисленню професійної проблеми, комплексному 	

опануванню матеріалу, практичному застосуванню теоретичних знань для вирішення конкретних наукових завдань;

– виробити вміння застосовувати у науковій роботі загальнонаукові, лінгвістичні та лінгводидактичні методи самостійного дослідження.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі українського мовознавства, літературознавства, термінознавства та філологічної науки загалом у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
11. Здатність до проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності:

1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та / або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.
12. Уміння обґрунтовувати і представляти результати літературознавчих і мовознавчих досліджень із української мови та літератури, вводити їх у світовий науковий простір.

Програмні результати навчання:

2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.
10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).
12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.
15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного та літературного матеріалу.
17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та / або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття		Загальна кількість годин		
Самостійна робота		90 год		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
Перший	035 Філологія	Перший	Нормативний	
Тематика навчальної дисципліни				
№	Тема	Форма заняття	Результати роботи	Завдання

1.	Вибір і узгодження теми дослідження.	самостійна робота – 5 год	– уміти користуватися каталогами та науковою літературою.	самостійна пошукова робота
2.	Пошук і аналіз наукових джерел.	самостійна робота – 5 год	– уміти виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.	самостійна пошукова робота
3.	Визначення мети та завдань дослідження.	самостійна робота – 16 год	– уміти визначати актуальність, мету, предмет, об'єкт, завдання курсової роботи.	самостійна пошукова робота, рекомендації наукового керівника
4.	Розробка методики та виклад основної частини курсової роботи.	самостійна робота – 19 год	– уміти систематизувати наявну інформацію, зіставляти різні позиції, виділяти можливі суперечності та причини їх виникнення.	самостійна пошукова робота, рекомендації наукового керівника
5.	Формулювання висновків; оформлення списку використаних джерел.	самостійна робота – 16 год	– уміти формулювати висновки дослідження, які повинні бути коректними, стислими та містити конкретні пропозиції вирішення проблеми; уміння оформлювати список використаних джерел відповідно до ДСТУ.	самостійна пошукова робота, рекомендації наукового керівника
6.	Оформлення курсової роботи відповідно до загальноствановлених вимог.	самостійна робота – 19 год	– знати і дотримуватися методичних вимог до оформлення курсових робіт та наукового стилю викладу матеріалу, структурних компонентів.	самостійна пошукова робота; рецензування науковим керівником
7.	Захист курсової роботи.	самостійна робота – 10 год	– уміти вільно спілкуватися з професійних питань, охоплюючи усну, письмову та електронну комунікацію; використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології.	підготовка до публічного виступу

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відповідає критеріям оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в університеті. Оцінювання курсової роботи передбачає релевантність змісту темі розвідки з належним оформленням. Оцінка «А (відмінно) 90-100» виставляється при: відповідності змісту роботи темі дослідження; правильного оформлення наукового апарату дослідження; глибокого аналізу наукової літератури та авторських висновків; якісно підготовлених практичних розробок; успішного виконання завдань дослідження; дотримання всіх вимог щодо
---	--

	<p>технічного й естетичного оформлення роботи та орфографічного стандарту; вдалої презентації роботи під час захисту.</p> <p>Оцінка «В (добре) 80-89», «С (добре) 70-79» виставляється при наявності незначних недоліків у виконанні теоретичних і практичних завдань роботи та її оформленні.</p> <p>Оцінка «D (задовільно) 60-69» E (задовільно) 50-59» виставляється при наявності суттєвих недоліків у виконанні практичної і теоретичної частин роботи та в її оформленні.</p> <p>Оцінка «FX (незадовільно) 26-49» з можливістю повторного складання.</p> <p>Оцінка «F (незадовільно) 0-25» без можливості повторного складання.</p>
Вимоги до написання курсової роботи	<p>Перед написанням курсової роботи автор повинен продумати зміст та композицію викладу матеріалу, а також ознайомитися із вимогами щодо змісту та технічного оформлення курсових робіт з методики викладання української мови. Проаналізований і систематизований матеріал викладається відповідно до змісту у вигляді окремих розділів і підрозділів (параграфів). Кожний розділ висвітлює самостійне питання, а підрозділ (параграф) – окрему частину цього питання.</p> <p>Теоретичний розділ (перший розділ) включає аналіз опрацьованої наукової літератури відповідно до завдань дослідження, а також певні авторські висновки з вивченням перспектив подальших дослідних пошуків. Магістрант шляхом огляду літератури окреслює основні етапи становлення й висвітлення проблеми, визначає своє місце у її розв'язанні, виявляючи ті питання, які залишилися нез'ясованими.</p> <p>Практичні розділи (може бути один практичний розділ) із вичерпною повнотою викладають результати власних досліджень автора із виділенням того нового, що він вносить у розробку проблеми. Розробляється система вправ, методів і прийомів роботи або система занять, що забезпечують ефективність вивчення теми.</p> <p>До кожного розділу роботи необхідно зробити висновки, на основі яких формулюють висновки до всієї роботи в цілому.</p> <p>Таким чином, широке використання відомих у науці методів накопичення, вивчення, систематизації фактів та практичного досвіду в цілому дасть змогу виконати основне завдання курсового дослідження: поєднати різні роз'єднані знання у цілісну систему, вивести певні закономірності, визначити подальші тенденції розвитку теорії та практики відповідної сфери діяльності.</p>
Підсумковий контроль	<p>форма контролю: залік;</p> <p>форма здачі: <i>захист курсової роботи з методики викладання української мови відбувається у присутності комісії (викладачів кафедри) і студентів.</i></p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>. Форму письмового виконання роботи втілено на практичних, індивідуальних заняттях, під час написання контрольної, самостійної роботи чи виконання індивідуального завдання.

Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та

правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримувати принципу академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно, доброчесно. <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає «Комісія з питань етики та академічної доброчесності» при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі. <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

Відвідування занять. Урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>. У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання вхідного, поточного, підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemu, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

1. Грещук В. В. Методичні рекомендації до написання курсової роботи з методики викладання української мови у вищому навчальному закладі. [URL: https://cutt.ly/nwJrEZ9g](https://cutt.ly/nwJrEZ9g)
2. Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Введено в дію наказом ректора від 27 грудня 2022 року, № 530. <https://cutt.ly/2wJeFdyU>
3. Методичні рекомендації щодо оформлення бібліографічного оформлення списків літератури відповідно до вимог ДСТУ 8302: 2015 32 / авт.- упоряд. Р. О. Дзумедзей, І. Я. Стрихар, Н. Г. Мазур. Івано-Франківськ, 2017. 7 с.
4. Онуфійенко Г. Науковий стиль української мови: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 312 с.
5. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Гончарука Т. В. Тернопіль, 2014. 272 с.
6. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Введено в дію наказом ректора від 27 вересня 2022 р., №529 <https://cutt.ly/5wJeN6TU>.
7. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2007. 254 с.
8. Семенов О. М. Культура наукової української мови: навч. Посібник Київ: ВЦ «Академія», 2010. 216 с.
9. Стеченко Д., Чмир О. Методологія наукових досліджень: підручн. Київ: Знання, 2005. 309 с.
10. Сурмін Ю. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація. Київ: НАДУ, 2008. 345 с.
11. Тушева В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Харків: «Федорко», 2014. 408 с.
12. Шейко В., Кушнарєнко Н. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручн. 2-ге вид, пер. і доп. Київ: Знання-Прес, 2002. 302 с.

Грещук Валентина Василівна
кандидат філологічних наук, доцент